

TOBB ENERJİ SEKTÖR KURULU RAPORU

SORUN	AÇIKLAMA	ÇÖZÜM	SORUMLU KURUM
Elektrik Enerjisinde Arz Güvenliği ve Enerji Sektöründe Yatırım Ortamı	<p>2030 yılına Dünya'daki enerji yatırımları tahminen 16 trilyon \$'dır. Bunun 12 trilyon \$'ı elektrik enerjisindeki altyapı yatırımlarına yöneliktir [Kaynak harcamaları hariç]</p> <p>Türkiye'de 2020 yılına kadar yalnız elektrik enerjisi üretim tesisleri için yaklaşık 59.000 MW'lık bir kurulu güç yatırımına ihtiyaç duyulmaktadır.</p> <p>İletim - Dağıtım ve mevcut tesislerdeki yenileme yatırımları da dikkate alındığında, [kaynak harcamaları hariç] , ülkemizin 2020 yılına kadar 130-140 milyar \$ bir elektrik enerjisi yatırımını gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir bir kalkınma ve standarda yakın bir yaşam kalitesi için gerekli görülmektedir.</p> <p>Bu gereklilik, özellikle elektrik enerjisinde hem stratejik hem de ekonomik olarak arz güvenliğinin sağlanması bakımından da önem arz etmektedir.</p>	<p>İhtiyacımız olan bu bedelin [sermaye yada kredi olarak] ülkemize kanalize edilebilmesi ve dolayısı ile enerjide arz güvenliğinin sağlanabilmesi için, "Hesaplanabilir Riskleri Olan", "Hukuki Altyapısı ve Uygulaması Bulunan", "Sağlam Bir Piyasa İşleyişini Yürütecek Yapının Bulunduğu" bir Yatırım Ortamı gerekmektedir.</p> <p>Enerji Terminali olma gayreti içinde olan ülkemizin, bu misyonu yürütecek bir iletim seviyesine ulaşması gerekmektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Hükümet- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu- Hazine Müsteşarlığı- Devlet Planlama Teşkilatı

TOBB ENERJİ SEKTÖR KURULU RAPORU

SORUN	AÇIKLAMA	ÇÖZÜM	SORUMLU KURUM
Dağıtım Sistemi'nin Özelleştirilmesi	<p>Yatırım Ortamı'nın kabul edilebilir seviyelere çıkabilmesi için, en önemli ve belki de ilk şartı, "Elektrik Dağıtım" nın özelleştirilmesi olarak görülmektedir.</p> <p>17 Mart 2004 tarihli Yüksek Planlama Kurulu [YPK] "Enerji Strateji Belgesi" incelendiğinde, ülkemizde uzunca bir dönem elektrik enerjisinde temel alıcının [bugün olduğu gibi] Dağıtım Şirketleri olacağı görülmektedir.</p> <p>Yatırımcı için en önemli konuların başında gelen güvenilir piyasa alıcısının oluşması açısından, AB Türkiye Raporu' nda yer alan Dağıtım Özelleştirmeleri'nin YPK Strateji Belgesi'nde planlanan takvimde gerçekleşemediği ve çalışmaların elan sürdüğü görülmektedir. Ayrıca şu ana kadar, Özelleştirme İdaresi tarafından geliştirilmiş modelde, ciddi uygulama zorlukları ve hukuki aykırılıklar olduğu görülmektedir. Ekonomik olarak, uygulanabilir ve müteakiben hukuki bir sorunu beraberinde getirmeyecek bir model yapılanması ile elektrik dağıtımlarının özelleştirilmesi, büyük önem arz etmektedir.</p> <p>Özelleştirmeler aynı zamanda, AB Raporu'nda % 20 olarak yer alan, ancak bu değerlerin hayli üstünde olan elektrik dağıtımındaki kayıp-kaçak oranının da, makul seviyelere çekilmesinin tek yolu olarak görülmektedir.</p>	<p>Dağıtım Özelleştirmelerinde,</p> <ul style="list-style-type: none">1991 yılından bu yana, süregelen hukuki sorunların yeniden yaşanmaması için, mevcut hak sahibi şirketlerin müktesep haklarına ve [Danıştay-Anayasa Mahkemesi kararları gibi] yargı kararlarına riayet edilmesi temel alınarak, İster Varlık Satışı, ister İşletme Hakkı Devri, isterse Hisse Senedi Devri yöntemi benimsensin, bu metodun bir an evvel tespit edilerek metoda yönelik hukuki ve bürokratik engellerin mutlaka bertaraf edilmiş olması gerekmektedir [Gerekiyor ise, 4628 sayılı Kanun revize edilebilmelidir].Dağıtım Özelleştirmeleri, "Hazine ve Maliye" ye gelir getirme beklentisinden uzak, fakat kaliteli ve sürekli hizmeti verebilecek yatırımların yapılmasını garanti altına alabilecek tarzda düzenlenmelidir.	<ul style="list-style-type: none">- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı- Hazine Müsteşarlığı- Maliye Bakanlığı- Özelleştirme İdaresi

TOBB ENERJİ SEKTÖR KURULU RAPORU

SORUN	AÇIKLAMA	ÇÖZÜM	SORUMLU KURUM
Talep-Üretim Projeksiyonu	<p>Yatırım Ortamı'nı etkileyecek önemli konulardan birisi de, ülkede benimsenen Talep ve Arz [yapılanması] Projeksiyonu'dur.</p> <p>Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan ve öncelikle yatırım ve yatırımcı kararlarını doğrudan etkileyen Talep ve Arz Projeksiyonlarının sağlıklı olması için, piyasa aktörlerinden oluşan sivil toplum örgütlerinin katılımının da sağlanarak yürütülmesinin daha faydalı olacağı inancındayız. Ayrıca, kamu kuruluşlarından kaynaklanan rekabeti bozucu fiyat politikalarının da ortadan kaldırılacağı bir mekanizmanın getirilmesi önemle gerekmektedir. Diğer taraftan, kamu otoriteleri arasında belirgin hale gelmiş koordinasyonsuzluk ve sıkça görülen farklı uygulamalar piyasa oluşumunu ve yatırım ortamını oldukça menfi yönde etkilemektedir.</p>	<p>Dışa bağımlılığı azaltması, yeşil enerji ihracatına olanak sağlaması gibi ekonomik etkilerinin yanı sıra emisyonu azaltması ve toplumsal maliyetleri düşürmesi ve çevreye yönelik faydalarıyla birlikte, gerek AB müktesebatı ve gerekse dünyadaki [Kyoto - Beyaz Sahife-Madrid Deklarasyonu gibi] birçok deklarasyona uyum bakımından Üretim Projeksiyonu'nun, özellikle yerli ve yenilenebilir kaynaklara mutlak öncelik verir tarzda olması gerekmektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Hükümet- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı- Devlet Planlama Teşkilatı
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanun Tasarısı, İvedilikle Revize Edilmelidir.	<p>Yalnızca, kamu eli ile elektrik enerjisi üreten ülkeler dışında, dünyanın hemen hemen her ülkesinde olduğu gibi, ülkemizin de yenilenebilir kaynakların kullanımını özendirerek bir mevzuata sahip olma ihtiyacı kaçınılmazdır. Dünyadaki tüm benzer mevzuatta olduğu gibi, bu çeşit düzenlemelerde ana felsefe, ülkenin yenilenebilir kaynaklarının kullanımını sağlayacak yatırımlar için ihtiyaç duyulan finansmanı [sermaye ve kredi olarak] temin edebilecek bir proje fizibilitesini yaratabilecek ekonomik zemini hazırlamaktır. Bu zemin, aynı zamanda hukuki olarak, siyasi ve bürokratik riskleri de bertaraf etmelidir. Diğer taraftan, konu ile ilgili rakip ülkelerin mevzuat yapısından üstün, en azından eşit değerde olmalıdır.</p> <p>Söz konusu mevcut yasa, ülkenin yenilenebilir kaynaklarının yapısal rantabilitesini, rakip ülkelerinkinden çok daha fazla olmasına rağmen, bu ülkelerde sağlanmakta olan ekonomik verimliliğe yakın bir verimliliği sağlamaktan ve dolayısı ile, istenen neticeyi temin etme kabiliyetinden çok uzaktır. Söz konusu revizyonlar ve mevzuat düzenlemelerinin süratle yapılmaması halinde, ülkenin yenilenebilir kaynaklarının en azından orta vadede değerlendirilebileceğini ummak, pek mümkün görünmemektedir.</p>	<p>Ancak, bu yapıda olmasa dahi, TBMM Sanayi ve Ticaret Komisyonu'ndan geçerek yasallaşan Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu, açıklamada belirtilen hususlar özenle dikkate alınarak revize edilmeli, ikincil mevzuat [YEK Projeksiyonu-Uygulama Yönetmeliği-Emisyon Ticareti ve Sertifikasyon Tebliği v.b.] süratle tamamlanmalı ve ilgili mevzuat, bu revize edilen kanunla uyumlu hale getirilmelidir. Bunun yanında bu yapının uygulanması , bürokrasinin istekli ve destek verici tarzda yaklaşımı, mutlaka temin edilmelidir.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı- Hazine Müsteşarlığı

TOBB ENERJİ SEKTÖR KURULU RAPORU

SORUN	AÇIKLAMA	ÇÖZÜM	SORUMLU KURUM
Enerji Verimliliği Kanun Tasarısı Taslağı, AB Standartlarına Göre Revize Edilmelidir.	Enerji Verimliliği konusunda hazırlanan [elimize ulaşmış haliyle] mevcut taslak, yalnızca elektrik ve termik ısısının verimliliğini tüketiciler bazında ele almış tüm yük, nihai tüketicide yoğunlaşmıştır. Bu enerji verimliliği konusunda hem yeterli hem de adil bir düzenleme değildir.	“Enerji Verimliliği Kanunu” nun, ülkemiz için çok önemli sayılacak kanunlardan biri olacağı inancındayız. Böyle bir kanunun AB standartları ve ülkenin makro büyüklükleri dikkate alınarak düzenlenmesi gerekmektedir. Böyle bir yasada Elektrik Enerjisi-Termal Enerji-Ulaştırma-Tarım olmak üzere, dört ana unsur da ele alınmalıdır. Ayrıca, Elektrik Enerjisinde Üretim - Transfer ve Son Kullanıcı, ayrı ayrı modellenmelidir.	- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Kamu Yönetiminin, Yeniden Yapılandırılması Gerekmemektedir.	Diğer sektörlerde olduğu gibi Enerji Sektörü de, hantal ve iş - çözüm üretmeye kapalı mevcut bürokratik sistemin mağdurudur.	<ul style="list-style-type: none">▪ Bürokrasideki çok başlılık ve ağır işleyiş ile kamu kurumları arasındaki uygulama farklılıklarının giderilerek, koordinasyonun sağlanması▪ Hukuki altyapının ve mevzuatın, adil ve rasyonel hale getirilmesi,▪ Kamunun rekabeti bozucu fiyat politikalarını derhal terk etmesi	- Bütün Bakanlıklar